

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger.

1. Indledning

Bloktilskudsfastsættelsen i 2005-2007 sker på baggrund af aftale indgået mellem den danske regering og Grønlands landsstyre den 4. marts 2004 om bloktilskudsfastsættelsen for perioden 2005-2007. Aftalen vedlægges som bilag, jf. bilag 1.

2. Baggrunden for lovforslaget

Bloktilskudsordningen for Grønland blev etableret i forbindelse med indførelse af hjemmestyre i Grønland den 1. maj 1979.

Hjemmestyreordningen indebærer, at hjemmestyret kan overtage den regelfastsættende og administrative kompetence på en række sagsområder, der er nævnt i bilaget til hjemmestyreloven. Overgang af sagsområder til hjemmestyret kan ifølge hjemmestyrelovens §§ 4 og 5 enten ske således, at hjemmestyret selv overtager finansieringen af det pågældende område (§ 4) eller således, at der ydes et statstilskud til hjemmestyret svarende til statens besparelse ved områdets overgang til hjemmestyret (§ 5). Tilskud til hjemmestyret til varetagelse af de overtagne områder ydes som et samlet generelt tilskud, hvis anvendelse er undergivet hjemmestyrets prioritering.

Hjemmestyrelovens § 7 giver mulighed for, at også andre sagsområder end de, der er nævnt i bilaget, kan overtages af hjemmestyret efter reglerne i lovens §§ 4 og 5. Overførslen kan kun ske efter aftale mellem regeringen og hjemmestyret og skal ske ved lov.

Hovedparten af de områder, som hjemmestyret har overtaget, er overtaget med tilskud i henhold til hjemmestyrelovens § 5.

Der resterer kun nogle få områder, der yderligere vil kunne overføres til hjemmestyret i medfør af hjemmestyreloven.

Hjemmestyreordningen indebærer som nævnt, at Grønlands Hjemmestyre i henhold til lov kan overtage

den regelfastsættende og administrative kompetence på sagsområder med tilskud.

I Hjemmestyrekommisionens betænkning peges på, at det principielt ville være rigtigst, hvis hjemmestyret selv finansierede de opgaver, det overtog fra staten. Baggrunden for anbefalingen om et statsligt tilskud var imidlertid bl.a., at kommissionen samtidig vurderede, at Grønlands økonomiske formåen i forhold til det ønskede omfang af offentlige opgaver i hvert fald i en årrække nødvendiggjorde en statslig medfinansiering af de fra staten overførte opgaver.

3. Lovforslagets hovedindhold

3.1 Hovedprincipper for fastsættelsen af bloktilskuddet

Bloktilskuddet fastsættes i 2005 til 3.006,1 mio. kr. i 2004-pris- og lønniveau svarende til bloktilskuddet i 2004. Opregnet til 2005-pris- og lønniveau fastsættes bloktilskuddet i perioden 2005-2007 til 3.069,2 mio. kr. årligt. Der omprioriteres hvert år 50 mio. kr. af bloktilskuddet til et sektorprogram for uddannelse og erhvervsudvikling, jf. bilag 2. Bloktilskuddet reguleres årligt i overensstemmelse med stigningen i det generelle pris- og lønindeks på statens finanslov for det pågældende år. Den nuværende aftale om pris- og lønregulering af bloktilskuddet til Grønlands Hjemmestyre har været gældende siden 1988.

Beregningen af opregningsprocenten tager udgangspunkt i et vægtet gennemsnit af den skønnede stigning i forbrugerprisindekset og det statslige lønindeks, hvor vægtningen er fastsat til 40/60.

Parterne er enige om at anbefale fastholdelse af denne opregningsprocedure.

Der vil indtil den endelige vedtagelse af finanslovsforslaget for 2005 i december 2004 kunne ske justeringer i pris- og lønforudsætningerne med konsekvenser for bloktilskuddet til Grønlands Hjemmestyre, såfremt den forventede pris- og lønudvikling ændres markant i forhold til det ved budgetteringen forudsatte.